

☞ Pp. knihářům! Při vazbě „Dom. lékaře“ račte tuto obálku též přivázati! ☞

Domácí lékař vlastenecký.

Rodinám, obecnstvu,
obcím a okresům.

Pro poměry všech stavů, též rolnictva i dělnictva

upravil

MUDr. Čeněk Křížek,
lékař městské nemocnice v Praze.

Vydání druhé, značně hojnější.
V textu 93 obrázky.

Veškerá práva vyhrazena.

V PRAZE.

V KOMISI KNIHKUPECTVÍ FR. ŘIVNÁČE.
1893.

Výtisky popsané, pošpiněné, poškozené způsobem jakýmkoli, rozřezané i částečně jenom, považují se za podržené i nebudou zpět přijímány.

Cena: 3 koruny 60 haléřů (1 zl. 80 kr.)

Úvod do zdravovědy

A k čemu mně zdravovědy? Zvolá mnohý - já jsem zdrav, mně nic neschází; abych já se uzdou lékařských pravidel spravoval a tělu svému utrhoval, to bych nevěděl; raději krátké živobytí a dobré, nežli dlouhé a hubené.

Tu pak ale nastává začasné nelepé divadlo: zhýralý rozkošník, který se dříve prokazoval jako hrdina v nevážení svého života, stane se zbabělcem, třesoucím se před smrtí i chápacím se každého prostředku, aby bídné zbytky svého života zachránil. Člověk takový byl živ jako pošetilec, a umírá jako pozdilec.

Naproti tomu je zase jiný druh lidí - ač jich nemnoho, a to nejspíše mezi mohovitějšími - ti jsou svého zdraví zas přes příliš pečliví, ti by nejraději měli okolo sebe pořád lékaře, s nímž by se radili o každý krok, jež učiniti chtějí, o každé sousto, jež by do úst vstřčili, ti se obávají hned každého studeného větříku, každé dost malé výtržnosti, ti každé vyražení, každý požitok odměřují si na loty, trvajíce přitom pořád ve strachu, by v něčem nepochybili a svému zdraví neublížili. - I to je bláznovství!

Nuže krajností těch chceme laskavého čtenáře vstříhati, chceme ho vésti cestou prostřední, stejně vzdálenou od úzkostlivé choulostivosti jako od lehkomyšlné nevázanosti, přitom ale v pravo i v levo dosti postrannou. Vlastně jen chceme provést způsob, kterýmž by člověk svého života co nejlépe - ve zdraví a vesele užití a při tom dlouhého věku dosáhnouti mohl.

Naučení, kterak zdánlivě mrtvé křísiti máme.

To nejstrašlivější, co člověka potkati může, je zajisté pohřbení za živa. Že se to skutečně již stalo, toho máme mnoho příkladů, pročez největší povinnost každého člověka, o to dbáti, aby se takové hrozné neštěstí nestalo. Umře-li někdo na nějakou hroznou nemoc, není se toho tak snadno co báti, neboť nesmí nikdo pochován býti, dokud lékař cedulku nevystaví, že skutečně mrtev jest. Zdánlivě mrtví však bývají utopení, zmrzlí, uškrcení, oběšení, zadušení, bleskem omráčení, a kdyby se jim nepříspělo, snadně by se zdánlivě smrti skutečná stala, pročez má každý věděti, kterak s takovými nešťastníky nakládati, a zvláště na venku bydlicí lidé měli by se o tom dobře poučiti, neboť se na venku mezi lidem taková neštěstí nejčastěji přihazují.

Pomoc utopeným

Kdo chce topícího se zachrániti, odstroj se úplně, zvláště ze spodků, kteréž - vnitřní - překážejí, plníce se vodou, když tkanice dole nejsou rozvázány. Dokud topící se ve vodě pracuje, nechytejme jej; čekejme až je tichý; pak na něj volejme hlasitě, uchopme jej za vlasy, obraťme jej na záda, plavme též na zádech, držíce jej oběma rukama za vlasy a majíce na svém břiše hlavu jeho, arci obličejem vzhůru! Plavajíce na zádech, vydržíme dlouho, třebaž jsme ani brzy nemohli ke břehu, nemu-

síme také spěchatí, zatím ale může loď pro nás připlouti, kdežto plováním na prsou, též proti proudu, dříve se unavíme.

Přede vším se však musí nešťastník pozorně z vody vynést, aniž se s ním škube, trhá nebo se poraní, a rychle se svlékne do naha. Hned na to se mu z huby a z nosu vyčistí bláto, pěna a jiná nečistota. Pak jej vezme silný muž opatrně na klín, nahne krk a prsa několikrát dolů a nahoru, a někdo jiný drží hlavu utopence za čelo, aby se o zem neuhodil. Na ten způsob vyteče z něho spolykaná voda, kdoby ale k tomu konci nešťastného za nohy pověsil, jak se to někdy stává, ten by ho jistotně zavraždil.

Nepomáhá-li to všecko, musí se tělo se solí a drobounkým pískem za ušima a na spánku kartáčovati, tabákový kouř do plic dýmatí, několik čpavkových (salmiakových) kapek do úst kápnouti, malé chuchvalečky z bavlny neb roztřísněného plátna v silném octě nebo kořalce namáčeti a vysoko do nosu strkati, strouhaný křen pod nos držeti, anebo suchý šňupavý tabák do nosu opatrně foukati. Jakmile se znamínko živobyetí okáže, hnedky se těchto dráždivých prostředků zanechá.

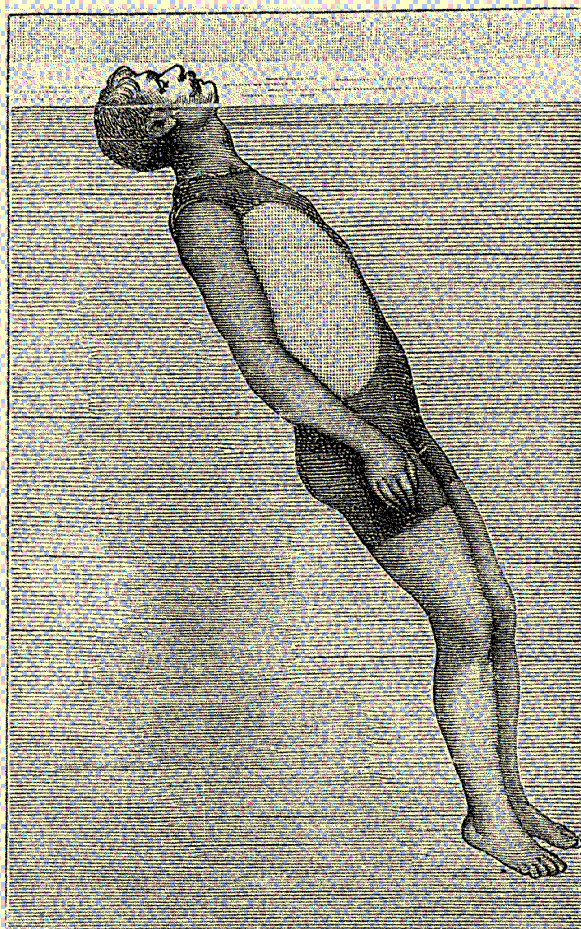
Počne-li kručení v břiše nebo pošubávání v tváři, klapkama nebo pyskama, je naděje k oživení, počne-li puls bítí, naděje ta je potvrzena. A teď se volněji tře a zahřívá, až nešťastník oči otevře.

Může být na světě krásnější odměny nežli je tato?

Zranění bleskem

Koho posel boží zasáhl, bývá buďto mrtev nebo jen omráčen. Takového zdánlivě mrtvého lze přivést k sobě. Novější dobou užívá se elektrické síly hojně v průmyslu, a přihází se tedy v továrnách občas nějaká nehoda. Dělník přijde ve styk s drátem, vedoucím proud o silném napětí, a bývá elektrinou usmrcen.

Učenci tvrdí, že tu běží jenom o smrt zdánlivou, způsobenou ochrnutím dýchání, a že lze umě-

Obr. 1.

Jak lze se udržeti na hladině, aniž třeba plovat?

lým dýcháním nešťastníka oživit a zachrániti. Někdy zbývá ochrnutí některých svalů, ale i to pomíjí.

Před úderem blesku chrání jisté látky, na př. hedvábí. Do kostela, v němž dleli tři kněží u oltáře, uhodil blesk. Zabil dva duchovní, třetí, v hedvábném ornátě, byl ušetřen. Kov přitahuje blesk. Uhodilo do trestnice a blesk vniknuv do vězení, v němž dlelo dvacet trestanců, zabil z nich jediného (náčelníka lupičů), sepjatého v okovy. Že by proud vzduchu na směr blesku měl vliv, na př. že by blesk postihoval utíkajícího, není pravda. Strom je hromosvod. Porážením lesů, tvrdí Arago, zbavujeme se přirozených hromosvodů.

Velký sklád výrobků vlnitých, českých, nástrojů zahradnických, přístrojů orthopedických

(na skládění stla, obvazů, křesných pásek (na prstěch), stříkaček (sáz malých, dávkových) na injekce podkožní a duševní, jehličky, seřezky, tenkými jehly, zvlášť vyřezané, křesné, bezbolestné, od páso lékařské, ohřívacími a křesnými) doporučuje směřky nové

Jindř. Rychlík, dříve Hynek Stelzig,
dávav osvědčený hotořitel nástrojů pševních, malolkařských i porodnických pro všechny školy fakulty lékařské a zkoušený výrobce hrašáků veskerého zřábeba. Dle přání zasílá se zrakůky franco a zdarma. Ohříváky vyřizuje se obrátcem posty. Posílá veškeré sošdy. Zboží veskeré, nebo kachyřské od... vždy v jakosti jasnou neřepí a nejvyšší na ceny níže, v Praze, Ovocná ulice č. 377.-I., láže Město a bašička K. Sachša.

Blesk může kůži spálit, sežehne vlasy a vousy. Mrtvoly bleskem zabitých rychle hnijí.

Pomoc uškrceným nebo oběšeným

Při uškrcených ať se škrtidlo hned odstraní, a při oběšených ať se nikdo neostýchá, provaz nebo šátek uříznouti; jenom se musí při tom oběšený držeti, aby na zem neupadl, načez se opatrně na slámu nebo na lůžko položí. Nešťastníka honem postříkujeme vodou, nadmýchujeme mu pomalu vzduchu do plic, na tom místě ale, kde ho škrtidlo nebo provaz tlačil, pohneme dříve krkem na vše strany, aby se stlačená průdušnice opět narovnal.

Pak se dá klystýr z vody, polovičky teplého vinného octa a lžice soli, při čemž v nadmýchování se pokračuje.

Celé tělo, zvláště břicho, prsa, záda a nohy trou se teplými, anebo v teplém vinném octě namočenými vlněnými kloci anebo kartáči. Nohy se vstrčí do teplé vody až po kolena, a do tváře stříká se voda, smíšená s vinným octem, a věje se povětrí.

U nosu drží se silný ocet, hrdlo se šimrá perím v oleji omočeným, krk se tře vlnou nebo kusem flanelu, teplým olejem potřeného, a jazyk myjme a třeme vodou a octem.

Nepomáhá-li to všecko, dají se dráždivé klystýry z heřmánku, kuřlavého tabáku, atd., tělo se posadí do vlažné lázně, a na hlavu dávají se studené nákladky z vody a octa.

Přišel-li nemocný docela k sobě, dá se mu klystýr z vlažné vody a oleje.

Rány otrávené

Rány otrávené vznikají z kousnutí psem pomínlým, z ušknutí hadem jedovatým, šípy a oštěpy otrávenými (mezi divochoy), jsouce nebezpečny proto, že jed z rány může cévami do srdce vniknouti a odtud krev celého těla otrávit.

Waldek a Wagner
v Praze, Příkopy, č. 22. n.
sklad zboží gumového
(pružového)

zasílá nemocným veskeré pomůcky
rozmanitých druhů:

stříkačky, kysopumpy, irrigatory, kašetroy, lahvičky osoci, mošky leca, přístroje na moč (v nemoci a na esaty), obvinovadla, pásy břšní a pásky na prstě; podušky podkládáči; matrace a lože vzdušové; nepromokavé podušky do postele; punčochy pružové, přístroje na spreha; vzpřimáči pro dívky, křesla pro ltao, pružky na besavky, mlčívadla, měchy na led k obkládám, dýchadla (respiratory), sluchadla (nedoslýchavým), vaky při kapavce a perodě, kromky na kuř oka; houby, pásy, karšice a rukavice ko tření při mysl; vazy, kšesky; vložky do šatů při vašém potu; plášt gumové při dešti, látky obvazové (trykotové na šly křesové nohou atd.), šlahy a desky pro obvazy při úrazech, skříně ochranné závodím při úrazech, nástroje lékařské a chirurgické, světlolkařské (ně hospodářím a statkářím), technické předměty pro tovary, lího a pivovary, doły a láže; látky k šepám (tmel gumový atd.), k žičtění (vina, koudel); látky ko stavbám (cement, lepenka, dešné, asfalt); rosy košopné; vědra lašičká pružová, skládná; popelnky; vozové pokrývky, pružové nepromokavé atd.

Dle přání osuňky franco a zdarma. Zakázky se vyřizují rychle a co nejpeřněji. Ceny níže.

Veskeré dopisy a telegramy adřosují se: Waldek Wagner, Praha.

Při uštknutí zmijí osvědčila se v Istrii bylina známá u nás jako řepík; uštknutý pojídá několik listů byliny, jiné listy vařené vtírá na část těla uštknutou též je tam příkládá, lehce je plátnem zavínav, načež již za hodinu otok mizí, uštknutý má zelenavou pěnu (slinu) z úst a za 48 hodin úplně je zdrav. (Lječnicki Viestnik v Záhřebu. Str. 124., 15. srpna 1889). Na venkově i v Praze užívají z listů řepíkových odvaru nebo horkého nálevu, vychladlého, mnoho, s prospěchem, co obkladů na veškeré rány, škrábnutí, atd.; osvědčil-li by se při uštknutí zmijí, tím více by zasluhoval jméno německé: lék celého světa, které ostatně svědčí o velké jeho moci léčivé: na skladě jej má každá lékárna i každý materialista, v Praze zvláště pan F. Huněk, 34. ul. Spálená. - zmije ostatně, velice líná (proto tím více nebezpečná než had plachý, který před každým hned prchá) nechá, stočená jako talíř, jehož střed tvoří široká plocha hlavy, člověka přijít co nejbliže, pak zasycí, vztyčí se rovně jako hůlka a již napadá, i nedrážděná, kdo se přiblížil. Vyhubení zmijí je nutné: v srpnu, v září jsou mláďata všude po celé zemi, v lesích, polích, zahradách, zvláště blíže bahen a močálů, v myších děrách, pod kořeny stromů, ve slujích, atd. Zmije přezimuje pod starými stromy vždy společně; nechaly by se tedy snadno vyhrabat a zničit. Naši vlastenečtí učitelé pak i úředové obecní, blaha lidu dbalí, získali by si velké zásluhy, když by tu radou i skutkem pomáhali.

Lesník jeden píše takto: Můj slídící pes byl na močálovité půdě od zmije do hořejšího pysku kousnut. Had zakousl se mu svými jedovatými zuby tak hluboko do masa, že ještě na pysku visel, když pojednou pes tak vysoko, jak mu jen možno bylo, na zadní nohy postavil, až zmije dolů klesla. Uštknutý pysk v několika minutách silně naběhl, otok se rozšířil v krátké době po celé hlavě v takové míře, že oči nebylo téměř viděti. Pes snášeje silné bolesti tísnil se ke mně s velkou úzkostí. Nemaje jiného prostředku po ruce, nabral jsem bahna do ruky a potřel jím nejdříve místo uštknuté; na to jsem našel žábu, kterou jsem šátkem na pysk přivázal. Žába ta byla za několik minut mrtvá. Po dvaceti minutách přišel jsem se psem domů. Že se šťávy řepíku s dobrým účinkem proti uštknutí zmije uží-

vá, bylo mně známo, proto jsem dal z této rostliny, která v mé zahrádce silně rostla, plný hrnek šťávy vytlačit, vlil jsem ji psu do huby a mokřým listím obvázal jsem mu uštknuté místo. Po celou dobu této operace choval se pes velmi klidně; patrně mu obvazek zmírňoval bolest. Po několika hodinách otok opadl, a druhého dne ráno nebylo po něm ani stopy; pes byl také úplně zdrav. - S dobrým výsledkem užilo se řepíku též u dělníka, jež byla zmije do palce nohy kousla.

Dušení

Udušení nastává nejčastěji vdechováním škodlivých plynů; hledíme tu rychle vyraziti zevně dveře a okna (žebríkem, tyčemi), by ve prostoru uzavřeném, ze které chceme udušeného zachrániti, byl vzduch lepší, než tam vkročíme. Jinak ale ovažme se provazem, by nás lidé ostatní mohli vytáhnouti, když by nám bylo zle; uvažme si před nos a ústa šátek namočený ve vodě (nebo v octové vodě, každého půl), oddýchneme si ještě hluboce přede dveřmi, nechavše je při tom a již stále otevřené, běžme vždy **po tmě** (zvláště jedná-li se o plyn svítivý) nejprve přes pokoj k nejbližšímu oknu, vyrazme tabuli, prostrčme hlavu a dýchejme zdravý vzduch, otvírajíce při tom celé okno, pak též druhé, atd., až silný průvan výpary zlé (na př. z uhlí)

Fr. Vsetečky nástupce F. Huněk,
 Praha, Spálená ul. číslo 34. n., dříve Velebnická, technická, lékařská a obchodní materiálů a dopravažele obřezání osazenosti za ceny nejnižší; máno veškeré zboží materiálů pro domácnost veškerá osazenost železná, dřevěná i toaletní, glycerin, esenciální, kosmetika, parfémová a voňavky, zubní prášek, pasty a vodíčky pro ústa, prostředky dezinfekční, veškeré výrobky zdravotní, teploměry lékařské a obyčejné, stříkačky všech druhů, klystírny a irrigátory, rozpouštědla, kloboučky na odšťavování mléka, masivky pro děti, Nostlůvu masožitku a kondenzované mléko, masové vřítalky a pepřany, kávu žitavou a slupky, horké slupky jablek i horko bez oleje, polévk. a výživ. masivky, maso, sůl, hubička karbolovou i bez karbolu, vína pro nemocné, a sice: Malina, červená vína bez cukru i se těžením, páč čaj, rum, kognak, veškeré pomůcky nosené pro atd. atd. Veškeré dopisy, objednávky, telegramy adresujte se kněze: Huněk Praha. Zákázky se vyřizují rychle a za nejnižšími.

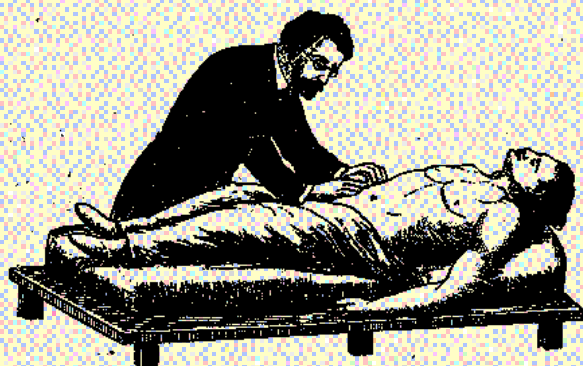
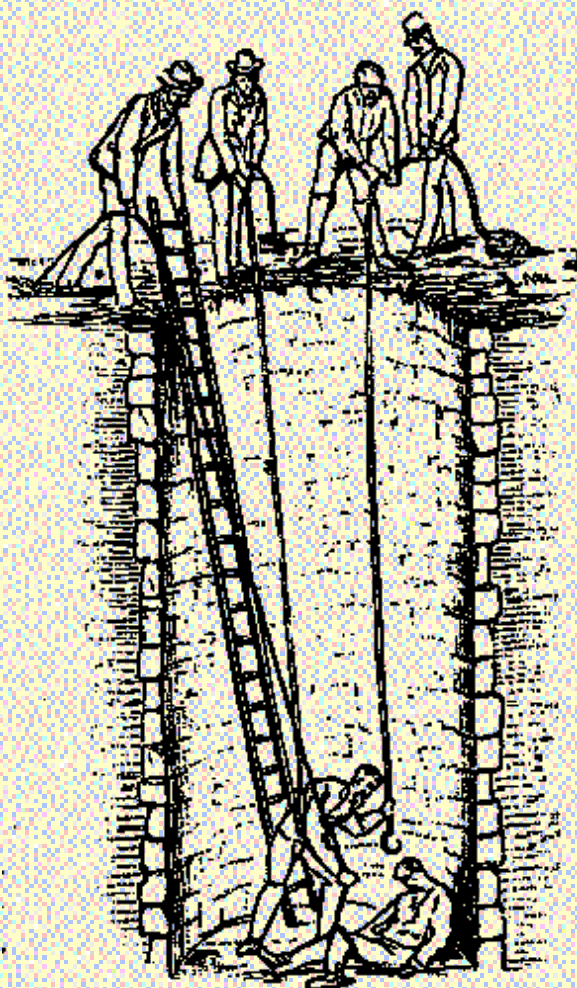

rozrušil, a lidé bezvědomí mohou vyneseni a kříšeni býti.

Když člověk v jámu sestoupil je bez sebe, patrně ze vzduchu nebezpečného, běžme pro žebříky, provazy a obvazy na ochranu úst (vodu s octem), vypuzujeme plyny jedovaté střílením (na slepo) do jámy, házením hořících kusů slámy a papíru, na provaze, řetěze uvázaných, vléváním hojné vody octové (vápenné), házením pláten nebo věchtů, ve mléce vápenném (vodou s vápnem) máčených, spouštěním a vytahováním rozevřeného deštníku. Při házení ohně buďme však opatrní, poněvadž se plyny v jámách často zapálí! Kdo má dolů (též po žebříku) sestoupiti, by bezvědomého vynesl, musí míti provaz pro sebe přes prsa i ramena, potom na ruce provaz jiný ku podávání nutných znamení, signálů, dříve již umluvených; u nosu a úst má šátek s vodou octovou nebo vápennou. Provaz stále napjatý drží pevně lidé zůstali nahoře; provaz signálový má nahoře osoba, jen k tomu určená, by vše

pozorovala, poněvadž sestoupilý může náhle býti bez sebe, což se arci poznává, takže se hned musí zase ven vytáhnouti. Dostal-li se ochránce šťastně dolů, musí bezvědomého rychle na třetí provaz uvázati a signál v vytažení dáti, načež zavádíme umělé dýchání, polévající tělo a podávající věci sílivé.

Umělé dýchání

Nejeví-li nešťastník nijakých známek života, je třeba zavést umělé dýchání. Tělo leží na zádech, odstrojené alespoň na prsou a životě, a obě ruce naše, vedle sebe položené na pravé (nemocného) dolejší straně břicha, tisknou ve přestávkách jako by strkáním neb udeřováním útroby břišní ze pravé strany na levou vzhůru k srdci; taktó držeše útroby břišní vzhůru po nějakou chvíli, táhneme ruce rychle zpět a opakujeme tento výkon asi 20krát za sebou, při tom se též střídajíce; pak čekáme zase několik minut, tisknouce opět hrudník (prsa) zvláště vlevo u srdce oběma rukama krátce, rychle, jako bychom jej chtěli otrásati, co nejsilněji, ale též nejopatrněji, a vpuzujeme pak znovu vzhůru útroby břišní, jejichž odpor je známkou dobrou, po které následuje červenání obličeje, zachvívání těla i tep srdce, kdež se arci ve všem stále stejně dále po celou hodinu pokračuje vytrvale, až se puls a dech dostavuje, načež se při otvírání očí vědomí již vracívá.

Jiný, též vhodný způsob je tento: Tělo spočívá na zemi na zádech, majíc kus oděvu svinutého podložený pod bedry (u kříže), by tak břicho bylo zvýšeno; hlava leží zpět dole bez podložení; paže se zkrížily opatrně pod lopatky. Jeden pomocník, klečící za hlavou, drží jazyk, z úst vytažený, pomocí suchého šátku ve pravém koutku rtů nebo pošinuje dolejší čelist vpřed svými oběma rukama, položenými podél čelistě, při čemž prsty směřují ku bradě. Jiný kleká jízmo přes kyčle těla zdánlivě mrtvého, klade obě ruce plocho v prstech rozepjaté na dolejší stranu hrudníku (prsou) a opíraje své lokty do stran břicha, kloní se zvolna celou tíží svého těla tiskna, tak daleko vpřed a vzhůru, že se ústy svými téměř hlavy bezduché dotýká, čímž vzduch ze hrudníku vypuzuje; pak se zase náhle vzpřimuje a rukama tělo opouští, by se hrudník opět rozšířil. Vše to opakuje za stejného střídání a vhodné opatrnosti, až se konečně dýchání samo dostavuje.

Doslov

Závěrem uvádíme jeden příklad, ve kterém laskavý čtenář jistě pozná, jaké ovoce řádná správa zdravotní přináší: Benátčan Cornaro do svého 40tého roku byl velmi nestrádmě, ano prostopáše živ, a přitom pořád stonav. Konečně došlo na to, že mu lékaři nic delší lhůtu k živobytí nekladli než jen asi dva měsíce, ujišťující jej, všechno lékařem že je marné, vyjma leda žeby obrátil a cestu střádmosti nastoupil. I uposlechl Cornaro, a za několik dní už cítil, že mu lépe, a v roce byl docela uzdraven. ba zdravější než kdy jindy. I drže se tak co nejpevněji před-

sevzaté střádmosti, dosáhl věku 100 let, při čemž až na konec svého života zůstal pořád zdrav i jaré, veselé myslí.

Nuž ale jaký jest ten pořádek a která jsou ta pravidla, jichžto je potřeba se držeti, by člověk své zdraví zachoval a dlouhého věku dosáhl?

Za první. Nedýchej než jenom povětří čistě! Vzduch boží duch.

Za druhé. Nejez než jen kdy máš hlad a pokud máš hlad, a nejez než toliko pokrmů tvému zdraví přiměřených! Kam střádmost nechodí, tam chodí lékař.

Za třetí. Nepíj než jen kdy máš žízeň, a pokud máš žízeň, a nepíj než toliko nápojů tvému zdraví přiměřených! Blahoslavená voda, ta rozumu nekalí.

Za čtvrté. Chovej své tělo čistě. Třebas chudobně, jen když čistotně.

Za páté. Hleď své údy navykati na studeno a tělo své otužiti! Často-li se nastuzuješ, nesnadno se nastudíš.

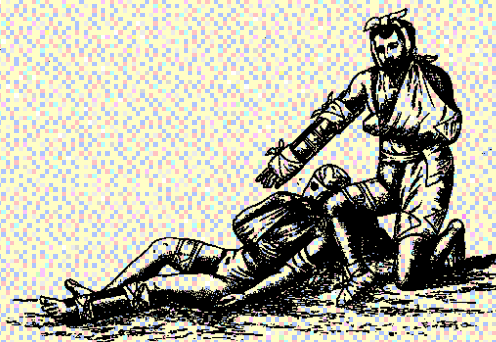
Za šesté. Vzděláváš-li svého ducha, nezapomínej se nad tělem! V zdravém těle zdravá mysl.

Za sedmé. Nezahálej. Stojatá voda hnuje.

Za osmé. Po práci se hleď vyraziti! Veselá mysl půl zdraví.

Za deváté. Pospí co třeba, aby jsi se zotavil! Kdo chce mnoho znáti, nesmí mnoho spáti.

Za desáté. V čas potřeby neprodlévej užiti náležitě pomoci! Lepší malá pomoc, nežli velká nemoc.

V textu byly použity výňatky z těchto knih:
 Domáci lékař vlastenecký, MUDr. Čeněk Krížek, vydáno roku 1890 v Praze
 Domáci lékař vlastenecký, MUDr. Čeněk Krížek, vydáno roku 1893 v Praze
 Domáci lékař: učení o člověku, MUDr. Jos. Pečírka, vydáno roku 1870 v Praze
 Úvod do zdravovědy, F.S. Kodym, vydáno roku 1869 v Praze
 Zdravověda, MUDr. Duchoslav Panýrek, vydáno roku 1896 v Praze

Dr. F. ZATKA

Praha-Karlín:

továrna v celém rak.-uhér. mocnářství největší

na výrobu vody sodové.

(Ročně přes 2 miliony lahví.)

sklad v Praze:

Ferdinandova tř., proti Platězu.

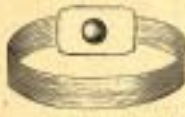
Destilovaná voda sodová dra. F. Zátka, zaručená čistá lučebně, prostá všech organických látek a produktů, jichž rozkladů, všech škodných bacilů a bakterií, je nápojem nejzdravějším. „Jest špině prostá všech škodných látek, zejména neobsahuje žádné kovy a látky organické, je tedy v obvodu zdravotního zola bezvadná. F. Štolba, prof. lučby na k. k. vysoké technické.“ — „Dra. F. Zátka destilovaná voda sodová vyhovuje dle svého roboru všem požadavkům zdravotnictví, a lze ji co čistě a zdravě nápoj doporučit. Zdravotní rada český dr. J. Štastný, ředitel c. k. všeobecné nemocnice v Praze.“

Mimo sodovou vodu destilovanou zasílá se: limonáda i její esence, malinová i ryzivá šťáva, voda sodová pouhá i se šťavami ovocnými (malin. atd.), umělé víno šampaňské levané, velice vhodné a od lékařů doporučované, vše čisté, světlé, čerstvé a lahodné, v malých a větších lahvích upravených; došek, zdravá káva říková, kakao, kofolína, čichovka, hořčice francouzská, žvý, chutný chléb asanovaný od bratří Zátkových v Budejovicích, pak též makarony a jiné lahodné pečivo, těstové výrobky vaječné se sáskými an líhové, želé a vína. Dle přání ceníky franco a zdarma. Zakázky se vyřizují rychle a co nejpečlivěji.

Čížek a Hajál

v Praze, Ovocná ulice č. 7, n.

obohod pomůrkami nemocným

zasílá vše ve dráha razením: stříkačky, klysofony, irrigátory, katetry, lahvky s moč, obchodní, platy štěpí a na křty, nepromoklé předměty, do prachu; prostředky zdravotní, ruky při kypavě a periodě kratší na kůži oka; pomůcky rýh, rýhoků, kloubny, knoflíky, postavy při pnutí a svícení atd.; látky zdravotní vyřizované za dle kloubů nemoc atd.; dráhy a dráhy pro obrazy při zranění, rannu pomůcky zdravotní ochranné při zranění (svícení atd.); pláště zdravotní při dýchání a čištení; vložky do šatů při velkém potu atd. Dle přání ceníky franco a zdarma. Objednání každé vyřizuje se ihned a vyřizují rychle, pomůcky a pořizování.

Ferdinand Engel Müller

továrna na rukavice v Praze.

Zasílá se vyřizují rychle a pečlivě.

Lahodná zdravá vína přírodní česká Lodenická

základ vlastní doporoučije

H. A. CÍFKA,

majitel vinie Kněží Hory v Lodenicích u Berouna.

Ceny: 1. dle celé lahve, 2. dle poloviční lahve, 3. za litr v sudcích, a sice:

Lodenické víno červené, burgundské 1. — 60 kr., 2. — 35 kr., 3. — 50 kr.

Lodenické víno bílé 1. — 60 kr., 2. — 35 kr., 3. — 45 kr.

Grasat, réva sv. Vavřince, kabinet, víno červené z r. 1882 až 1883: 1. — 1 zl., 2. — 58 kr.

Ryzlink, réva Rýská, kabinet, víno bílé z r. 1878—79: 1. — 1 zl., 2. — 53 kr., 3. — 85 kr.

Tramín, specialita, 1. — 1 zl., 40 kr., 2. — 35 kr.

Sady od 20 litrů pořizuje a hezky jsou čítány co nejlevněji za ceny výrobní. Nádoby vlastní (lahve i sudy) po vypuštění vždy hned čistě vymyté, několikrát vodou čistou vypláskané, pak řádně vysušené, vyčištěné a zasažené, přiléhají se v držetavě ceně opět zcela čisté během 3 měsíců franco Dušický (draha Pražská Duchcovská) nebo Beroun (draha česká západní). Nádoby plesavé, poškozené nebo zasažené později přiléhají se opět toliko v ceně nižší.

Objednávky buďto řízeny do Lodenic (stanice poštovní a telegrafní) se přesným označením dráhy, kterou se zboží expedovati má. V zimě zasílá se víno jen za pečání přiznávka.

Pro malý prodej v Praze je hlavní sklad vína v lahvech v hostele u čarného koše na Příšpoch v Praze, a pro láhev se litr: bílého za 45 kr., červeného za 50 kr. — Za pravidelné lahve franco vraceno a výměnou nahrazeno se 5 kr. za kus. Dle přání ceníky franco a zdarma se zasílají.

Lodenické víno bílé a červené, obě zdravá vína k obyčejnému pití psoběm i s vodou, doporučuje se zdravým i choravým. Šedli byly rybník kabinet, svítá a pitné červené kabinetní grasat (réva sv. Vavřince) hořavoty jako Bordeaux, bílé, vinné a lahodné; tramín dávají se od lékařů pro svou osvěžující a odrujivou vlastnost k léčbě v nemocích a po nemocích (rekonvalescentům).

Všecka vína špině přírodní, ze vlastních vinic, jsou v Lázních Mariánských a Varech Karlových též od chutně pro chut a vůni svou velice hledána, tak že se tam vína tohoto ročně prodá 5—6 tisíc lahví.

Vínice „Kněží Hory“ mají 35 jiter výměry. Ovocná zahrada (25 jiter) vysazena je 8000 stromy ovocnými druhů nejúrodnějších.

PIVOVAR „U FLEKŮ“

v Praze,

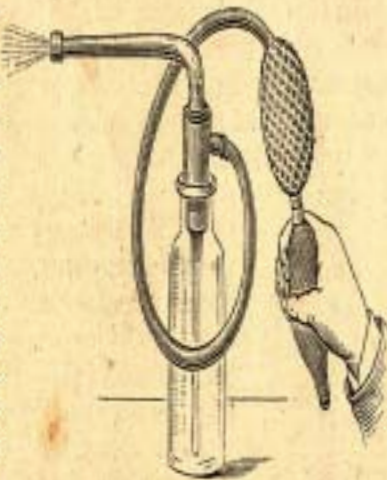
chtěje při velikém odbytu výrobku svého v Praze vyhověti dle času svého a možnosti konečně také četným přáním, z venkova již dávno projevovaným, zasílá své zdravé černé pivo od Fleků, s výsledkem doporučované od lékařů slabým nemocným a vysíleným rekonvalescentům po těžkých chorobách, dle objednávek také na venkov v bednách, obsahujících nejméně 25 lahví litrových. Litr piva 18 kr., lahev 10 kr. V době zimní může se zasílati toliko v počasí příznivém. Všecko ostatní ujedná se dříve dle poměrů písemně.

Froneich a spol.

v Praze, Příkopy č. 31 n., proti českému muzeu,

závod zboží gumového a pomůcek nemocným

zasílá všeobecně: katetry, stříkačky, klysofony, irrigátory, sprehy, mísky ložní, přístroje na moč (v nemoci a na cesty), obvinnadla, pásky těsné a na křty; vypínadla pro dívky; dýchadla (respirátory); pláště gumové, stroje židmoci, koberec pružinové; nástroje lékařské, chirurgické a sverolekářské (též hospodářím, stádkářím); technické předměty továrám atd. Dle přání ceníky franco a zdarma. Objednávky se provádějí co nejrychleji a nejsprávněji při cenách mírných. Všecké dopisy adresujte krátce: Froneich Praha.

A. REINWART,

lékářka v Praze, Veštkova č. 1, II.

vyřizuje: Recepty, zdravotní pomůcky (katetry, stříkačky, klysofony, irrigátory, sprehy, mísky ložní, přístroje na moč, obvinnadla, pásky těsné a na křty; vypínadla pro dívky; dýchadla (respirátory); pláště gumové, stroje židmoci, koberec pružinové; nástroje lékařské, chirurgické a sverolekářské (též hospodářím, stádkářím); technické předměty továrám atd. Dle přání ceníky franco a zdarma. Objednávky se provádějí co nejrychleji a nejsprávněji při cenách mírných. Všecké dopisy adresujte krátce: Froneich Praha.

Objednávky se provádějí co nejrychleji a nejsprávněji při cenách mírných. Všecké dopisy adresujte krátce: Froneich Praha.

Zasílá se rychle a pečlivě.

K lepšímu záležitosti doporučí se

lékářce A. Reinwarty v Praze, Veštkova ulice č. 1, II.

Fr. Všetěcky nástupce F. Huněk,

Praha, Spálená ul. číslo 34. n., dílna lučebnická, technická, lékárnická a obohod materiální doporučuje etěnému oocenstvu za ceny nejlevnější: mimo veškeré zboží materiální pro domácnost veškerá osvědčená mydla léčivá i toaletní, glycerin nejčistší, kolínskou vodičku a voňavky, zubní prášek, pasty a vodičky pro ústa, prostředky desinfekční, veškeré výrobky obvazovací, teploměry lékařské a obyčejné, stříkačky všech druhů, klysofony a irrigátory, rozprašovače, kloboučky na odhazování mléka, savičky pro děti, Nestléovu moučku a kondenzované mléko, masové výtahy a peptony, kávu žaludkovou a slupky, kakao bez oleje, prášek zasypací, houby jemné, vatu

hebkou karbolovou i bez karbolu, vína pro nemocné, a sice: Malaga, chinová vína bez železa i se železem, pak čaj, rum, kognak, veškeré pomůcky nemocným atd. atd. Veškeré dopisy, express, telegramy adresují se krátce: Huněk Praha. Zakázky se vyřizují rychle a co nejpečlivěji.